

DIRVA

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

6907 Superior Avenue, Cleveland, Ohio 44103.

Telephone: 431-6344

Jaunimo Metai

Balandis - April 4, 1966

Nr. 39

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

Korp. Neo-Lithuania Chicagos padalinio valdyba buvo susirinkusi posėdžiui apsvaistinti įvairius reikalus ruošiamam Chicagoje Jaunimo Kongreso, vasaros stovyklos ir kt. Prie stalo sėdi iš kairės: Kristina Sabaliauskaitė, Juozas Žvinys, Vytautas Kasniūnas, Ramunė Jurkūnaitė, Liucija Virpšaitė. Stovi: Algis Modestavičius, Raimundas Panavas, Stasys Virpša, Romas Slivinas, Kęstutis Cicėnas. V. Noreikos nuotrauka

JĖGŲ BALANSAS

AGITUOJANT UŽ JAV PASITRAUKIMĄ IŠ AZIJOS IR EUROPOS PAPRASTAI PAMIRŠTAMA, KAD AMERIKIEČIAI SAVO KARINE GALYBE IŠLAIKO JĖGOS LYGSVAROS SVARSTYKLES. — BE JŲ NEI EUROPA NEI AZIJA NEGALI PASIPRIEŠINTI SOVIETŲ SĄJUNGOS IR KINIJOS KARINIAM SPAUDIMUI.

VYTAUTAS MEŠKAUSKAS

Šiandien, kai de Gaulle griau-na Nato, o JAV veikia stipri intelektualų srovė, reikalaujan-ti palikti Aziją jos likimui, ky-la klausimas, kas gi liks iš taip vadinamo jėgų balanso, jei JAV iš tikro atsakytų aktyvios ro-lės Europoje, kaip pagedauja de Gaulle, ir Azijoje, ko nori senato užsienių reikalų komisi-jos pirmininkas Fulbright (dem. Ark.).

Terminas 'jėgų balansas' -- ba-lance of power -- yra plačiai vartojamas svarstant užsienio politikos reikalus nuo pat XVI amžiaus. Tačiau tas reiškinys jau buvo žinomas senovės grai-kams, kaip Demostenui, ir indų filosofui Kautilya, gyvenusiam 4 amžiuje prieš Kristų.

Jėgų balansas nėra vien už-sienio politikos reiškinys, bet plačiai paplitęs ir socialiniame gyvenime. Gražus pavyzdys yra JAV konstitucija, kurioje siekia-ma jėgų lygsvaros balanso tarp vykdomosios ir įstatymų leidžia-mosios valdžios.

Tarptautinėje politikoje, prieš pirmąjį pasaulinį karą ir net po jo, balansuotojo rolę buvo pasi-ėmusi D. Britanija. Ji paprastai

prisidėdavo prie tų, kurie buvo silpnėsi ir tuo būdu balansą išlygindavo. Jei tačiau prieš pir-mąjį karą balansą reikėdavo iš-laikyti tarp Europos imperijų, po jo atsirado nauji svorio cen-trai už Europos valstybių. Tai JAV ir Sovietų Sąjunga. Antro-jo karo pabaigoje faktinai jau neliko tarp ko balansuoti, iš jo išliko tik dvi galybės, JAV ir Sovietų Sąjunga, tarp kurių šal-to karo metu, praktiškai židrint, pasaulis ir buvo padalintas.

Šiandien situacija yra jau kiek pasikeitusi. Kinija, turinti impo-zantišką žmonių skaičių, atrodo, atsipalaiduoja nuo Maskvos, o de Gaulle nori kaž ką panašaus Eu-ropoje.

Pirmiausiai sustokime prie si-tuacijos Azijoje. Raudonoji Kini-ja turi apie 730 mil. gyventojų, t. y., tik kiek mažiau negu visos kitos Azijos valstybės kartu. (Tos turi netoli 900 milijonų). Tačiau kariškai židrint, ji sudaro dide-lę grėsmę visiems kaimynams, tiek savo didžiule sausumos ka-riumiene, tiek ir savo atomi-niais ginklais, kurie, nors da-bar nesudaro grėsmės, bet ne-tolimoje ateityje gali įgyti nema-žio svorio. Jei Amerika dabar pa-sitrauktų iš Azijos, visą tą kon-tinentą aptemdytų Kinijos še

KARAS BUVO LAIMĖTAS ŠVEICARIJOJE (6)

Šveicarai saugojo šnipus...

Praėjo trys mėnesiai, kol Schellenbergas išdirbo veikimo planą. Trys mėnesiai — ilgas laikotarpis. Naujienos iš rytų fronto ir jų analizavimas rodė, kad rusai vis labiau įspėjami apie vokiečių pasirošimus ir nutarimus vyriausiąjame štabe. Įrodymų tam buvo užtenkamai. Paskutiniai mūsų štabe parodė, kad dėka tų informacijų rusai pajėgė atsitraukti, išvengdami apsupimų. Raudonoji armija jau nebeslėpė, kad ji žinanti visas vokiečių paslaptis.

Pirmą kartą apie tai sužinojo III-ji vengrų armija. Stiprūs garsiakalbiai, įrengti sovietų pozicijose, vieną naktį prikėlė vengrus.

"Vengrai! Mes žinome, kad auštant jūs bandysite persikelti per Oskolą. Priešais nieko nerbsite. Mes klausimės ten, kur mes norime".

Arba 24-tai vokiečių šarvuotųjų divizijai buvo paskelbta:

"Tankistai, jūs mūsų nerbsite poryt Voronežo pietuose, kaip jūsų vadai jums tvirtino. Jūs negalėsite mūsų apsupti, nes mes ten jau nebebūsime".

Vokiečių kareivių tarpe būtų kilusi panika, jei būtų sužinoję, kad Aleksandras Foote reguliariai kas naktį persiunčia rusams vokiečių vyriausiojo štabo nutarimus. Nustatyta, jog užteko dešimties valandų, kad rusai sužinotų apie paskutinius Hitlerio įsakymus.

Po kelių pasimatymų su

šveicarų žvalgybos viršininku Massonu, Schellenbergas priėjo išvados, kad šveicarai žino viską ir jie nepadės jam likviduoti šnipų, ką Masson davė suprasti per pasimatymą Zürichės kovo 12 d.

Schellenbergas turėjo pasikliauti savomis jėgomis, tad nutarė pradėti veikti. Vokiečių agentai šveicarijoje pradėjo kairių elementų medžioklę Lausanneje ir Genevoje. Su goniometro pagalba iš Vokietijos, Prancūzijos ir Italijos nustatė, kad vienas radijo siųstuvas, siunčias informacijas Maskvai, yra prie Genevos, o kitas siųstuvas, dirbęs kas naktį, yra Lausanneje.

Šveicarų kontražvalgyba nieko nedarė dėl Schellenbergo agentų veiklos. Kartais, kad parodyti šioji tokį savo veiklumą, areštuodavo kurį nors per daug neduodantį ramybės Schellenbergo agentą.

Pirmasis šveicarams į rankas pakliuvo Emil Knuettel, Berne verbavęs vokiečiams šnipus. Jis buvo nuteistas 15 metų kalėjimo. Po to buvo areštuotas vokiečių geležinkelio atstovas šveicarijoje dr. Lamberger, o vėliau šveicarams į rankas pakliuvo Friedrich Streibel ir Hans von Koeniz.

1943 m. liepos mėn. pabaigoje Schellenbergo pradėtoji medžioklė pradėjo duoti rezultatų. Jo agentams pavyko sustatyti kairiųjų elementų Genevoje

sąrašą. Tarp jų buvo įtraukta ir Margaretos Bolli pavardė, Rado svarbiausioji agentė.

Lausanneje naciams pasisekė geriau. Jiems pavyko du savo agentus įtaisyti į Rado tinklą: Georges ir Johanna Wilmerius, kurie šnipų pasaulyje vadinosi Lorenz ir Laura. Tai buvo du prityrę šnipai, baigę Rusijoje šnionažo mokyklą, kur susipažino su Rado, ir dirbo sovietams Japonijoje, o vėliau Vokietijoje, kur juos į savo rankas perėmė Sicherheitsdienst. Tuo jie išgelbėjo savo galvą. Schellenberg ilgai neturėjo iš juodviečių žinių. Jis buvo sutikęs, kad jie atsiskyrę "medžiotų". Praleide penkioliką dienų Genevoje, Wilmeriai sus

DIRVA

The Lithuanian Newspaper
Established 1915

6907 SUPERIOR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103
Telephone: 431-6344.

Second-Class Postage paid at Cleveland, Ohio.

Published tri-weekly except Holidays and semi-weekly in July and August by American Lithuanian Press Radio Ass'n.
VILTIS, Inc. (Non-profit).

Subscription per year \$11.00. Single copy 10 cents.

Editor-in-chief Jonas Čiuberkis.

Prenumerata metams \$11.00, pusei metų \$6.00. Dirva išeina: tris kartus į savaitę, išskyrus šventes ir du kartus liepos ir rugpjūčio mėnesiais.

Redaguoja:

Jonas Čiuberkis ir Vytautas Gedgaudas

Redakcinė kolegija: P. Bastys, E. Čekienė, A. Laikūnas, R. Mieželis, V. Rastenis ir St. Santvaras.

DVASINIS TURTA

Naujo parako neišradome skelbdami tam ar kitam tikslui metus, mėnesius, Amerikoje kuo ne kiekviena savaitė yra atžymima, kas nors joje iškeliamas. Tegul kokį kartą bus medvilnės ar batvinių savaitė, bet kitą kartą pasitaikys bibliotekų ir kitų kultūrinių institucijų savaitė. Nėgana paskelbimo ir gubernatoriaus rašto su antspaudu. Savaitės tikslai, kokie jie bebūtų, iškeliami spaudoje, o propagandai nesigalima kartais ir labai imponantiškų iškilnių.

Savuose rūpesčiuose paskendę žmonės reikalingi išjudinti, pasikelti susidomėti bendresniais reikalais. O ir mes tų bendrųjų reikalų išjudinimo nestokojame. Štai, Amerikoje balandžio 17 ir 23 d. savaitė skelbiama tautine bibliotekų savaitė. Tai kartu su tampa su lietuvių skelbiamu spaudos mėnesiu. O ką bendro galėtų turėti tie du, iš šalies žiūrint, skirtingo pobūdžio paskelbimai? Ir daug, ir nieko. Tiems, kuriems lietuvių spauda "nieko nepasako", kuriems lietuviška knyga -- nuobodi, kuriems skaitymas -- miego pilulės, jiems, aišku, visa tai tik svajotojų žaismas. Tiems gi, kurie bibliotekoje, taigi, spausdintame žodyje, rašytoje kūryboje, židuri neišsėmiamą žinių ir savo asmenybės tobulinimo šaltinį, tai jau kitas reikalas.

Bibliotekoje sukrauti turtai apima visos žmonijos sukrautą kūrybos lobius. Tai nėra vien sausam mokslui skirtas šaltinis. Skaitymas gali suteikti ir džiaugsmo ir poilsio, pakelti žinių turėjimo ambiciją. Tie lobiai skelbia laimėjimus ir nesėkmes, atskleidžia didžius ir menkus įvykius. Tai neišsėmiami aruodai žmogaus ir jį supančios gamtos. Iš tikrųjų, būty sunku tiksliau apibrėžti bibliotekos apimtį, turint prieš akis jos glubojamą dvasinį turtą. Svarbu įsidėmėti bent tai, kad tai nėra vien tik administracinis vienetas švietimo sistemos grandinėje. Bet -- kad tai supraštai ir įvertinti, reikia asmeniškai įsitikinti, praskleidžiant užuolaidą, kuri taip daugelį at-

baido bent pažvelgti į knygą, į žurnalą, į laikraštį.

Ir mūsų spaudos mėnuo susiduria su problemomis, kurios glūdi žmonių apkerpėjime. Netgi su dažnu inteligentu pakalbėjus pamatysi, kad mūsų spauda yra ne kas kita, kaip tam tikrų srovių ar tam tikrų interesų leidžiami biuleteniai, skirti leidėjų ambicijai patenkinti. Mūsų spaudoje rasi besikartojančius tų pačių žmonių nu

GREETINGS and BEST WISHES

KITCHEN MAID SAUSAGE SHOPPE

NEXT TO O'NEIL'S
SUMMIT MALL IN FAIRLAWN,
SUMMIT COUNTY
EUROPEAN STYLE SAUSAGE AND SMOKED
MEATS
IMPORTED FOODS FROM ALL OVER THE
WORLD
HUNDREDS OF SELECTIONS
EUROPEAN SOUR DOUGH RYE
WHOLE RYE BREADS
EUROPEAN KUCHENS
COME IN AND BROWSE — WELCOME
ANYTIME.
LINGUIST ON PREMISE.
OPEN TILL 9 P. M. EVERY EVENING.
Phone 836-9335

EASTER GREETINGS

MARSHALL FORD MOTOR CO.

FORD, FALCON, MUSTANG,
THUNDERBIRD

6200 Mayfield Road

Mayfield Hts.,

HI 9-1000

GREETINGS and BEST WISHES

CHAMPION MOTOR & TRANSMISSION SERVICE

6928 Carnegie Ave.

391-6430

GREETINGS and BEST WISHES

LAKELAND BODY & PAINT SHOP

EXPERT BODY REPAIRS REFINISHING
ALL WORK GUARANTEED
Rental Cars Available

1310 East 260 St.

RE 1-9006

GREETINGS FROM

NATIONWIDE COMPLETE INSURANCE SERVICE

5596 Mayfield Rd. Lyndhurst HI 2-6100

EARL W. MUTCH

GREETINGS and BEST WISHES

SIXTH CITY BODY

"SINCE 1930"

COMPLETE BODY REPAIRS & PAINTING

Insurance Estimates, Time Payments

6719 Carnegie Ave.

HE 1-4516

Balandžio 20 prasidės...

(Atkelta iš 1 psl.)

jau mažėja, jei ne sekundžių greitumu, tai beveik panašiu į dienų greitumą.

Yra gražus skaičius bendruomenės organizacijos padalinių — apylinkių. Ir yra gal net nebe visai gražiai išsipūtęs skaičius visokių draugijų, sąjūdžių, sąjungų, sambūrių, klubų, savo tikslų pačioj pradžioj beveik be išimties įrašusių įsipareigojimus siekti Lietuvos laisvės ir rūpintis lietuviybės išlaikymu. Didos, sunkiai pateisinamai didokas jų nuosimtis žiūri į tuos savo įsipareigojimus su klaustuku veiduose, ieškodami atsakymo — ne kaip nuo tų įsipareigojimų atsikabinti, o kaip juos vykdyti, ką veikti. O štai gi atsakymas: yra darbo, bent kelioms savaitėms, ir čia pat, nieko nelaukiant!

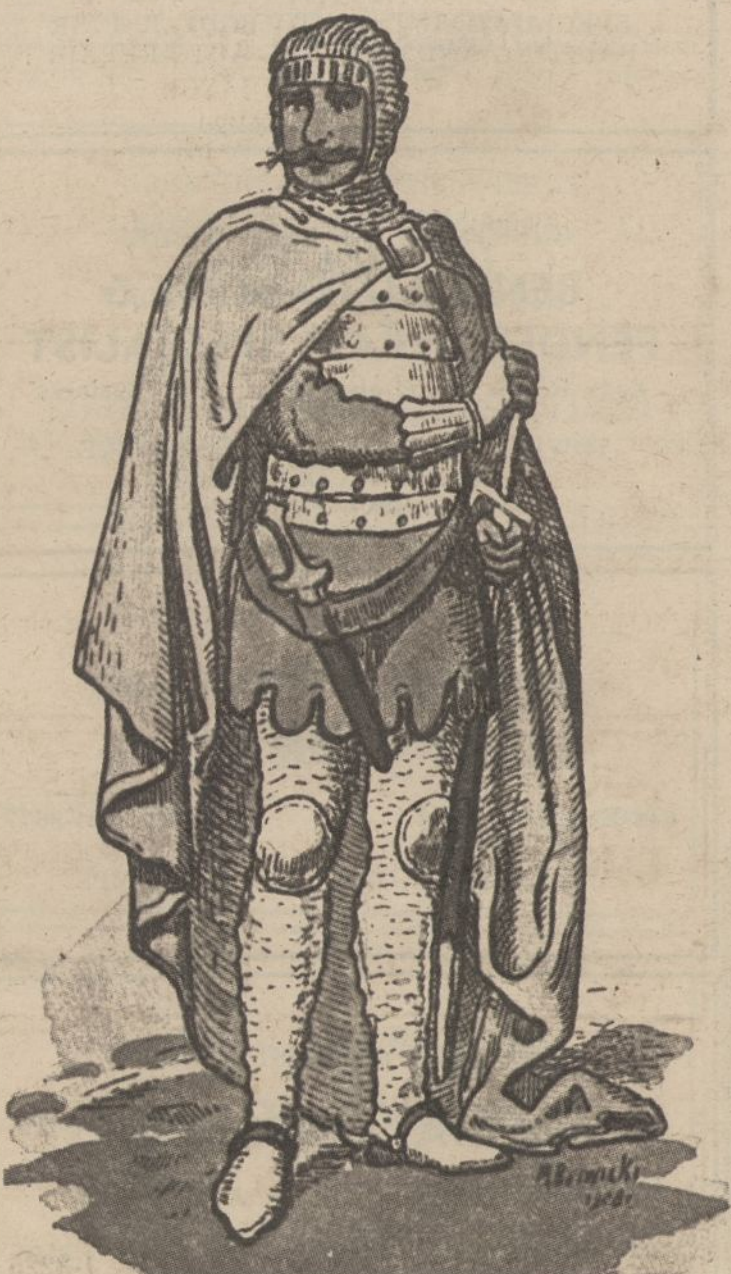
Visi, kas skaitot...

Visi, kas skaitot šias eilutes, turit progos veiksmu parodyti, kad ne veltui pamat šį laikraštį į rankas. Jei paskaitot, tai bendraujat su tūkstančiais kitų tokių. Skaitot apie "bendravinimus" ar "bendradarbiavimus"? Vis dar neaišku? Tai tegu bus aišku: kol paaiškės koki nors kiti bendravimai — galima ar negalima, varta ar neverta, reikia ar nereikia — bendradarbiaukim ir bendradarbiaukim čia pat, tarp savęs, bendradarbiaukim dalyvavimu didžiojo Jaunimo Metų gaisro užkūrimui!

Atseit, jei esi ar vietinės lietuvių apylinkės bendruomenės pirmininkas, ar tik nuoš

KADA BUVO ĮKURTA LIETUVOS VALSTYBĖ?

ALGIRDAS M. BUDRECKIS

PALEMONAS
Pirmasis Lietuvos ValdovasKUNAS
Lietuvos Kunigaikštis (Palemono sūnus)
Kauno pilies įkūrėjasBUTĖGEIDIS
Žemaičių KunigaikštisRIMGAUDAS, Lietuvos kunigaikštis, Mindaugo tėvas
(1226 - 1240)

raudonavęs, kaip kalakutas, pripažinti klaidą ir vienbalsiai patvirtinti naują datą.

Tiek to, Ponas E. K. vis dėlto išskėlė studijuotiną klausimą. Būtų gaila, jei jo keliamas klausimas prabėgtų be atgarsio. Vals-tybės kūrimasis yra rimta istoriografinė problema. Pono E. K. primetimai mūsų istorikams turi pagrindo. Mūsų istorikams turėtų dar 10 metų ar daugiau pana- grinėti šį reikalą ir tada priei- ti išvadų. Mūsų istorikuose yra nerangumo žymė, jei vis karto- jasi tradiciniai teigimai be kri- tiškos analizės ar naujų šaltinių ieškojimo. Kadangi ponas E. K. provokuoja istorikus, jaučiu pa- reigą pasisakyti valstybės įsi- kūrimo klausimu. Jau porą metų narpliojau šią valstybės genezės problemą. Priėjau išvados, kad buvo priešmindauginė valstybė. Nors šaltiniai ir migloti, gali- ma nustatyti eilę kunigaikščių, kurie valdė Lietuvos valstybę. Galima užfiksuoti sekančius Lie- tuvos didžius: Algimantą, Rin- gaudą, Žibibuntą, Dauspringą ir pagaliau valstybės atstatytoją Mindaugą.

Visų pirma, kas gi yra vals- tybė? Definicija, kuri tikėtų ir aniems laikams ir bendra pras- me šiandien, yra: valstybė yra politinė santalka ar organizuota visuomenė, apsijungusi apsaugo- ti bendrą gerovę bendromis su- telktų jėgų pastangomis. Vadina- si, vienetas, kuris atitinka šiems reikalavimams, yra valstybė.

Prie antro klausimo: kada at- sirado Lietuvos valstybė, t. y., kada susikūrė valdžia, kuri apė- mė tiek lietuvių žemių, kad ją būtų galima vadinti Lietuva, o ne žemaičiais, Deltuva, Dai- nava, Našėnais, Sduva ar pa- našiai? Kitaip sakant, Lietuvos valstybė turėtų apjungti daugiau kaip vieną sritį ar valdą politi- nėje santalkoje. Žiloje senovė- je buvo lietuviškų valstybių, savarankiškų valdų, bet kada at- sirado politinis junginys, kuris galėtų pretenduoti į Lietuvos ti- tulą?

Rusų ar kalavijuočių metraš- čiai rodo, kad karai su rusiniais bei kryžiečiais versti vertė lie- tuvius jungtis į didesnius politi- nius vienetus gynimosi sumeti- mais. Nuo XII amžiaus antros pusės (circa 1160 m) ir lietu- viai pradėjo puldinėti rusinus, niokiodami tolimas rusų sritis ir pagrobdami miestų turtus. Aišku, šitokie žygiai negalėjo apsieiti be karvedžių. Dideliems lietuvių būriams vadovaudavo ku- ris nors karvedys. Iš pradžių jis buvo renkamas pačių susi- būrusių karių. Bet po sėkmingo žygio toks vadas dažnai pasilai- kydavo valdžią ir taikos metu. O pasilaikyti vadeles buvo ne- sunku, nes po vieno žygio pa- rastai būdavo ruošimasis ki- tam, ir dažnai tai ruošai vado- vaudavo buvęs vadas. Lietuvių kariuomenės pradėjo siekti 5,000 8000

KADA BUVO ĮKURTA LIETUVOS VALSTYBĖ?

(Atkelta iš 5 psl.)

Ringaudas užlipo and kranto ir prabilo į tvirtovę:

-- Pasakykite krikščionims, kurie prieš 2 metus išpiovė lietuvių kariuomenę, kuri lyg miegojus, kad jie dabar ras mane ir mano vyrus budrius.

Šis iškvietimas išprovokavo krikščionis, kurie peržengė Dausprungos ties Aškenrodenu Lietuvos pusėj, Lietuviai juos užklupo ir

jiems pridare didelių nuostolių.

Po to, Rygos vyskupas Albrechtas sumanė sumaikinti Sėlonės pilį (Selburgą), per kurią lietuviai dažnai žygiuodavo Livonijon. Abotus Teodorikas ir provostas Engelbertas apgulė sėlonės tvirtovę ir ją įveikė, priversdami sėlonius atsižadėti talkos lietuviams.

Žiemgalių Vesteris taipogi sugalvojo žygį, kreipdamasis į Rygą talkos. Maža rygių prisidėjo prie Vesterio žygio. Iš viso tik 50 kalavijuočių riterių su palyda Vesteriui talkino. Žygis buvo nevykęs; Ringaudas spėjo sutelkti raitininkus prieš įsibrovėlius. Žiemgaliams begrįžtant, Ringaudas juos apsupo ir išblaškė. Vokiečiai, kuriems vadovavo riteriai Gervinas ir Rabodo, sudarė šarvuotą trikampį, tačiau lietuviai beveik visus išnaikino. Tik likučiai grįžo į Rygą. Po to, Ringaudas suruošė didelį žygį į Žiemgalę ir tiek nuteriojo ordino žemes, kad po to niekas nedrįso užpulti Ringaudos valstybės iki jo mirties (anot rusų metraščių: "S tech por Litvunik to ne trevszil i Ringold" umer spokoino").

Po Ringaudos mirties, jo sūnus Dausprungas ir Mindaugas buvo palikę dar jauni. Todėl tuo tarpu Lietuvoje didesnės persvaros buvo įgijęs Živibuntas (Živibudas), kuris tęsė Ringaudos krašto apjungimo darbą. Apie Živibuntą tik žinome, kad jisai buvo vyriausias Lietuvos kunigaikštis, pasirašęs 1219 m. sutartį su Valuine.

Kadangi visas lietuvių jėgas reikėjo sutelkti prieš Livonijos vokiečius, pradėjusius pulti iš šiaurės ir iš rytų, norint apsidrausti iš pietų pusės, Živibuntas ir sritiniai Lietuvos valdovai padarė taiką su Valuine 1219 m. Tai buvo pirmoji sutartis, kurią apsijungianti Lietuva pasirašė su kaimynine kunigaikštyste.

Anot metraščių, "Dievo įsakymu, Lietuvos kunigaikščiai atsiuntė kunigaikštienei Romanienai (našlei), Danieliui ir Vosilakai (Romano sūnams) taikos sutartį. Lietuvių kunigaikščių buvo šie vardai: vyresniųjų ("stareišej") Živibudas, Daujotas, Dausprungas, jo brolis Mindaugas, Daujoto brolis Vilikaitis, o žemaičių kunigaikščiai: Erdvilas, Vyktintas; o Ruškevičiai: Kintibutas, Valibutas, Budvietis, Vyžekis ir jo vaikai: Vislis, Kiteinas, Plėskuvienė, o tie Bulevičiai: Vismuntas, Gedvilas, Sprudeikis, o tie kunigaikščiai iš Deltuvos: Jotkus, Pukeikis, Bikšis, Lygeikis. Jie visi padarė taiką ir kraštas buvo ramus."

Pastebėtina, kad Lietuvai atstovavo net 21 kunigaikštis, bet jie priklausė iš viso 5 giminėm. Taigi jau tada visa Lietuva buvo tik 5 kunigaikščių šeimų valdoma. Bet labai greit kunigaikščių skaičius pradėjo mažėti. Ypačiai Ringaudaičiai norėjo atstatyti tėvo galingą valdžią.

Dausprungas ketino nuversiti Živibuntą. Jis vedybų keliu bandė įgyti šalininkų žemaičiuose. Tada, pats Dausprungas buvo vedęs žemaičių Vyktinto seserį, o jo (ir Mindaugo) sesuo buvo išteklėjusi už Vyktinto. Mat, abiejų kunigaikščių bendras priekas buvo Živibuntas, Dausprungo ryš

CLEVELANDE IR APYLINKĖSE

• Clevelando jūrų skautų veikla yra gyva. Šiuo metu Vietininkijoje yra du vienetai: Martyno Jankaus jūrų budžių įgula, kuriai vadovauja j. s. Pr. Petratis ir kap. Stepono Dariaus jūrų jaunių laivas, vadovaujamas j. ps. A. Andrašūno. Jūrų jaunieji žiemos metu turi valčių sueigas kas 2-3 savaitės. Jūrų budžiai yra įsijungę į vietininkijos vadovybę arba talkina vadovams darbe su jauniais. Vietininkijai vadovauja j. vyr. sk. V. Petukauskas, o išdininkas yra vyr. valt. Gintautas Sniečkus.

Kovo 26 d. Naujosios parapijos salėje vietininkija turėjo sueigą, kurios tikslas paminėti Lietuvos Jūros Skautijos atkūrimo metines. Į sueigą atsilankė jūrų budžiai šiuo metu esantys JAV karinėje tarnyboje, jūrų karininkas Rimas Dumbrys ir karys Robertas Dumbrys. Juodu dabar atostogauja pas savo tėvus Clevelande.

Oficialiai daliai pasibaičius, Rimas Dumbrys sueigos dalyviams papasakojo savo įspūdžius, karinė drausmė bei kokią naudą jam davė jūrinis skautavimas jo karinei-jūrinei tarnybai.

Po sueigos visi nuotaikingai skirstėsi namo, o jaunieji dar ilgai nepamirš Rimo pamokymų.

PREL. M. KRUPAVIČIAUS PAGERBIMAS

Liet. Krikščionių-Demokratų Sąjungos Clevelando skyrius, pagerbdamas prel. M. Krupavičių jo 80 metų amžiaus sukakties proga, minejamą padarė visuomeninio pobūdžio, pakviečiant ir kitų srovių atstovus, kurie atitinkamai prisidėjo įvykiui pajavairinti.

Minėjimas įvyko kovo 26 vakare, Sv. Jurgio parapijos salėje. Dalyvavo ne taip skaitlinga publika.

Programos vedėju buvo Alg. Pautienis. Po vėliavų įnešimo ir Lietuvos himno, svečias kun. J. Čekavičius atliko invokaciją.

Pagrindinei kalbai apie

VIRŠUJE: Momentai iš "Jaunimo Žaidimo", kurį matysime Vysk. Valančiaus lituanistinės mokyklos baliuje balandžio 16 d., 8 val. vakaro, Sv. Jurgio parapijos salėje, Clevelande.

V. Plidžinsko nuotrauka

prel. M. Krupavičių pasakyti buvo pakviestas Dr. Stasys Bačkis, Lietuvos atstovybės Washingtono patarėjas. Dr. S. Bačkis, patiekęs biografines žinias, kalbėjo apie sukaktuvinių nuveiktus darbus Lietuvos gyvenime ir už Lietuvos nepriklausomybės kovų laikais, nušvietė jo darbus įvairiose valdiškose pareigose, apie vykdytą žemės reformą, kuri lėmė krašto gerovės kilimą. Paminėjo jo vaidmenį VLIK veikloje tremtyje ir sielojimąsi, kad išeivijoje gyvena sugebėtų dirbti Lietuvos išlaisvinimui, kai pačioje Lietuvoje likę žmonės to padaryti negali.

Sukaktuvininką sveikino: Valstiečių liaudininkų — J. Daugėla; Socialdemokratų — Šemeta; LB II apylinkės — P. Mikšys; A. L. Tautinės Sąjungos Clevelando skyriaus — K. S. Karpus; D. L. K. Birutės draugijos — Izabelė Jonaitienė. Sveikinimų buvo prisiūsta ir raštų, ir keli amerikiečių, kaip senatoriaus Lausche ir kt.

Jaunutė Vilija Nasvytė savo aiškia lietuviška tarme pasakė eilėraščius. Romas Bublys su Rūta Mackevičiute ir Paulium Alšėnu skaitė ištraukas iš prelato raštų.

Pabaigai Liet. Kr.-Dem. Sąjungos centro valdybos

DIRVA

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

KAS GALI SAKYTI, KAD BRANGU?
DIRVOS PRENUMERATA METAMS

PER L. STUDENTŲ SĄJUNGĄ

STUDENTAMS

TIK \$6.00

Ar daug kas ta nuolaida pasinaudos?

• Vėlykų proga Dirva nepasirodys pirmadienį, balandžio 11 d. Sekanti Dirvos laida išeis balandžio 13 d., trečiadienį.

ANGLIJOS LIETUVIŲ IŠEIVIŲ ŠIMTMETIS

K. Barėnas, "Europos Lietuvio" redaktorius, yra įgaliotas parašyti Anglijos lietuvių šimtmečio istoriją.

Didesni lietuvių skaičiai atsidūrė Anglijoje 1870, vengiant ilgos karo tarnybos ir spaudos caro laikais. 1900 m. Anglijoje buvo priskaityta arti 9000 lietuvių.

K. Barėnas tikisi knyga apie Anglijos lietuvių išleisti dar šių metų pabaigoje. Tai būtų pirmas toks išsamus leidinys, liečiant Anglijos lietuvių istoriją.

BERNIUKŲ STOVYKLA

Tėvų Pranciškonų Kennebunkporte 16-toji berniukų vasaros stovykla atidaryta liepos 1 d. ir tęsis visą mėnesį. Berniukai naudos šv. Antano gimnazijos patalpomis ir visais mokyklos patogumais bei įrengimais. Pranciškonų sodyboje veikia ir suaugusiems vasarvietė, kuri šiemet bus

Kovo 26, Šv. Kazimiero kapinėse, Chicagoje, buvo palaidotas Vladas Bukaveckas, buvęs Marijampolės Apyg. Teismo civ. skyriaus pirmininkas. Prie karsto atsisveikina našlė Janina Bukaveckienė ir kiti gimines bei bičiuliai.

V. A. Račkausko nuotrauka

• Kiekviena bet kokia parama lietuviškos veiklos darbams yra būtinai reikalinga. Lietuvių Fondas atveja į tokią plotmę, kad jis pasiūks svarbiausiu gyvybiniu šaltiniu lietuvių išlaikymui.

Taip rašo Adolfas ir Kazimieras Čampės iš Oakville, Conn. įsirašdami į LF.

Lietuvių Fondas
6643 So. Maplewood
Chicago, Ill. 60629
PR 8-2858 (Sk.)

atdara nuo liepos 1 iki rugpjūčio 28. Tiek į berniukų stovyklą tiek į suaugusių vasarvietę registracija jau prasidėjusi. Informacijoms ir registracijos reikalams rašyti: Franciscan Monastery, Kennebunkport, Maine.

• Muencheno gimnazijos pirmoji abiturientų laida šiais Jaunimo Metais švenčia 20 metų gimnazijos baigimo sukaktį. Ta proga ruošiamas suvažiavimas-pobūvis Chicagoje, liepos 2 d., 7 val. vakare, Baletų mokyklos salėje, 2515 W. 69 St.

Į šį pobūvį-vakarienę nuoširdžiai kviečiami buvę Muencheno gimnazijos mokytojai, bei buvę tos gimnazijos mokiniai.

Informacijos reikalu kreiptis į Ireną Vengrytę-Bernatavičienę, telef. GA 2-7554 (area code 312), 8738 So. Utica, Evergreen Park, Ill. 60642.

DETROIT

DAINUOS ALDONA STEMPUŽIENĖ

Balandžio 16 d., Detroito lietuvių namuose įvyksta Balfo 76 sk. rengiamas koncertas. Programą atliks žymioji solistė Aldona Stempužienė, akompanuojant Laimai Gaižutienei. Girdėsime dainuojant Glucko, Monteverdi, Caccini, Sasnausko, Banaičio, Račiūno, Schuberto, Verdi, Švedo ir Lapinsko kūrinius. Garsioji tautinių šokių grupė "Šilainė", vadovaujama Galinos Gobienės, pašoks penkis tautinius šokius.

LOS ANGELES

RUOŠIASI KARTONŲ BAL